

Meer informatie over Reinaud en Valma Poetiray

Uit het door hun zoon Ronald geschreven boek 'Indisch Bloed'

Japanse bezetting

Ronald schrijft: "Na de capitulatie van de Nederlandse strijdkrachten in maart 1942 maakte Pap deel uit van de verzetsgroep van Trouerbach. Uiteindelijk heeft hij daarvoor moeten boeten en is hij, na aanvankelijk te zijn veroordeeld tot de doodstraf, tot aan het einde van de oorlog als politiek delinquent tussen politiecel, gevangenis en jappenkamp heen en weer geslingerd.

Martelingen waren dagelijkse kost waarbij de Indonesische gevangenisbewaarders vaak sadistischer bleken te zijn dan de Kempetai, de beruchte Japanse militaire politie".

Getrouwd in Bandoeng

"Na de capitulatie van Japan in augustus 1945 werd Pap vanuit de strafgevangenis te Cheribon als ex-politiek delinquent voor de Japanners geplaatst bij het 15^e bataljon infanterie van het KNIL te Bandoeng".

Begin 1946 Bandoeng. Reinaud en Valma. Mijn vader zit dan bij het KNIL vlak nadat hij eind 1945 is vrijgelaten uit de gevangenis in Cheribon

Daar ontmoette hij Mam. Eenmaal getrouwd werden zij tijdens de Bersiap als 'buitenkampers' geconfronteerd met de wreedheden van de Indonesiërs die zich massaal tegen de Nederlanders hadden gekeerd. Bluf en de donkere huidskleur van Pap brachten regelmatig redding, terwijl de lichte huidskleur van Mam soms letterlijk vuur trok. Begin 1947 meldde Pap zich aan bij het Korps Mariniers in Soerabaja, waar intussen een deel van de mariniersbrigade was geland. Tot de onafhankelijkheid van Indonesië in december 1949 streed hij als marinier tegen de Indonesiërs en nam hij deel aan beide politionele acties".

Traumatisch

“De Japanse bezetting en de Bersiap waren traumatisch en de repatriëring op 5 oktober 1950 van haar naar het onbekende Nederland was hartverscheurend. Noodgedwongen vertrok Mam met de toen 3 kinderen vanuit Tandjong Priok Batavia (Jakarta) naar Rotterdam met de MV New Australia.

Pap was actief dienend marinier, maar mocht niet mee omdat onder andere zijn papieren niet op orde waren. Vervolgens bleek Mam in Nederland vaak verre van welkom te zijn en werd zij met de kinderen van plek naar plek gesleept”.

Hereniging

“Een paar maanden later kon Pap zich alsnog bij zijn gezin aansluiten. Hij vertrok met het laatste detachement mariniers met de MS Groote Beer vanuit Batavia naar Amsterdam, maar moest als actief dienend marinier, nog tot 1958 wachten om de ‘hoedanigheid van Nederlander’ (*Nederlands Staatsburgerschap*) verleend te krijgen”.

Begin 1951: Net een paar maanden in Nederland na de verplichte repatriatie.
Mijn ouders met de 3 in Nederlands-Indië geboren kinderen Hedy, Roy en Bunny.

Verzetshedenkingskruis

“In 1982 kreeg Pap de verdiende erkenning voor zijn verzetsverleden en werd hem het Verzetshedenkingskruis toegekend, zoals Mam ook vlak voor haar overlijden in 1984 met datzelfde kruis werd onderscheiden. Zij voerde koeriersdiensten uit en heeft bij de Kempetai de nodige ontberingen en vernederingen moeten onder gaan.

Uiteindelijk kwam ze terecht in het vrouwenkamp Tjihapit te Bandoeng.

Maar zelfs toen ik dit las drong nog niet goed tot mij door wat zij hebben moeten meemaken”, aldus Ronald Poetiray”.

1982: Uitreiking Verzetshedenkingskruis aan Reinaud Poetiray door generaal-majoor der mariniers De Haan, Commandant van het Korps Mariniers

Nederlanderschap

Ronald vervolgt: "Ik was al sinds het overlijden van Pap in 1998 geïnteresseerd in het familieverleden, maar het Staatsblad (*waarin de naturalisatie van Ronald's vader tot Nederlands staatsburger werd gepubliceerd-red.*) zorgde ervoor dat ik de verhalen over deze donkere tijden echt anders begon te beleven. Want hoe kon dit zo zijn? Pap had toch voor Nederland tegen de Jap verzet gepleegd en tegen de opstandige Indonesiërs gevochten?

Het stimuleerde mij nog meer in mijn zoektocht naar het verleden van Pap en Mam. Ik had spijt dat ik hen nooit naar hun ervaringen heb gevraagd. Als kind hoorde ik wel eens iets als familie of vrienden over de vloer kwamen, maar hun verhalen over 'de Oost' vond ik alleen maar spannend. Ik kon ze soms nauwelijks geloven. Zo 'Nederlands' was ik, geboren in 1960 op Aruba als zoon van een beroepsmilitair, die destijds was uitgezonden naar dat deel van het Koninkrijk. Ik beseftte dat het Nederlandse DNA overheerste in mijn eigen denken en doen".

Indische roots

"Meer dan veertig jaar heb ik zelf als beroepsmarinier voor de vrede en veiligheid van Nederland over de hele wereld gezworven. Door mijn werk zeiden mijn 'Indische roots' mij nooit zoveel en was het 'Indische gevoel' mij vreemd.

De zoektocht echter bracht mij en mijn twee zonen Lenn en Steve in 2019 in Indonesië. Memoires van Pap, en intensief onderzoek brachten ons naar plekken waar de voetsporen van Pap en Mam te vinden moesten zijn. De meeste sporen vond ik en onze 'roots' kregen beeld en geluid.

Het 'Indische gevoel' vond ik echter nog niet. Ik was niet in Nederlands-Indië, maar in Indonesië. Ik miste 'het gevoel' wel, ook al wist ik niet wat het was. Maar ik moest blijven zoeken. Wellicht dat 'Indisch Bloed' mij daarbij zou kunnen helpen. Ik moest daarvoor terug bladeren in de tijd", aldus Ronald Poetiray in zijn boek 'Indisch Bloed'.